

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue] voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. IX. De Testibvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

disciplinam non parum adiumenti, in primis adiutrice Dei gratia afferre posse: eam in usum reuocari vehementer in Domino cupimus. Itaque Parochus, & confessarius, prout occasio tulerit, cohortationis officio in id incumbant, ut fidelium, quorum curam gerunt, unusquisque quo die baptizatus est, quantum tamen ardenter prece, eleemosyna, si per facultates potest, omniq; charitatis opere atque officio, spiritualisque gaudijs celebritate; recolat, memor se chyrographo damnationis deleto, hereditatis celestis participem in Christo Dominino factum esse. Quia in cogitatione cum semper alias, fereq; in singulos dies, ut beatus Chrysostomus monet, tum eo potissimum die sancte sese excitat ad praeclaram illam sponsionem, & Christianam professionem, quam in sacro lauacro per sponsores solenniter edidit. Repete, inquit, Sanctissimus Pater Ambrosius, quid interrogatus sis, recognosce quid responderis. Renunciasti Diabolo, & operibus eius; Mundo, & luxuriæ eius, ac voluptatibus. Memor esto sermonis tui, & nunquam tibi excidat tuæ series cautionis. Parentum cura sit, diem ob eam causam notare, quo eorum filius Christo renatus est, ideoq; Parochus cum baptizauerit moneat etiam, Ut id ab illo fiat, præter scriptionem, quam ipse eodem genere in Codicem statum Parochiale referre debet. Baptismi vero dies, qui solenni illa abrenuntiationis sponsione, professioneq; insignis est, ad omnem pietatis exercitationem, usumq; non pompis seculi, non coniuuiorum apparatu, non luxu, non operibus tenebrarum, cum dies lucis sit, celebretur, sed sanctæ charitatis erga Deum, ergaq; proximum officijs.

DE TESTIBVS. Tit. IX.

Quot, & quales testes synodales ab Episcopo diligendi.

Cap. I.

c. Episc.
35. q. 6. &
ca. 6. infe
rius cita
to. Cœci
liū hoc
Lateran.
celebra
tum fuit
an. 1215.
positus
est i. To.
4. Conci
liorū p
na vero
in c. 6. ti.
de Cœci
lijs Pro
uinc. in
eodem
Conci.

T testium Synodalium munus, sicubi intermissum est restituatur, atque non nomine solum, sed certis officijs partibus, recte per eos geratur, quibus in synodo, vel provinciali, vel diœcesana committetur, haec de illis eorumq; officio statuimus.

Primo viri Ecclesiastici arate, moribusq; graues, prudentes, ac virtutum Christianarum studiosi, & spiritualis vita amantes, ab Episcopo e diœcesi sua septem, pluresve prout expedire viderit, testes synodales diligantur.

Quo in officio meminerit Episcopus penæ in Concilio Lateranensi ab Innocentio. II. sancita, si in diœcesana synodo nullos synodales testes nominaret.

Qui ab Episcopo in ipsa diœcesana synodo iurati, allatis sanctorum pignoribus sanctere spondeat, ex formula verborum supra prescripta de iure iur. 6.5. munieris sui partes infra constitutas, se executuros esse.

Eleæus

Electus testis synodalibus ad onus suscipiendum compellendus.

Cap. I I.

Qvicunque siue ab sit, siue præsens ad sit, testis nominatus, id vel officium suscipere, vel insurandum præstare recusarit, id ut præstet ab Episcopo compellatur, ac propterea si opus videbitur, cum eo multis etiam, & pennis, censuris ve agatur.

Qualiter synodales testes, electi absentes à Metropolitano per suas literas ad illorum Episcopum astringendi.

Cap. I I I.

Synodalium testium, qui constituto Concilij tempore à Metropolitano in unaquaque Provincie diœcesi, de more electi prouincia buntur, si qui absunt, nomina literis edantur, & consignentur, quibus literis ipse Metropolitanus Episcopo, cuius diœcesis causa nominati, ac deleli sunt, potestatem faciat astringendi illos iure iurando, quod certis conceptis verbis ex decreto Concilij Provincialis quarti ab ijs præstari oportet. Id Episcopus ubi è Concilio ad stationem Episcopalem redierit, duorum mensium spatio exequatur: de qua ea accuratè præstata Metropolitanum per literas, & tantum nomine scriptas certiore faciat.

Qui iurauerint, testium nomina libro conscribenda.

Cap. I I I I.

Testium verò, qui vel Metropolitanus, in synodo Provinciali, vel Episcopo ex illius auctoritate delegata, insurandum præstiterunt; nomina à Cancellario fori Episcopalis, certo libro, eius iussu notentur.

Præmoriente aliquo teste, alter in sui locum qualiter deligatur. Cap. V.

Si quando testis synodalibus, à Metropolitano in synodo Provinciali electus, qui iuratus in diœcesi officium illius suscepit munera gerat; antequam Concilij proximè futuri dies indicata venerit, diem suum obierit; Episcopi cura sit, de illius obitu metropolitani certiore facere, qui alium in illius locum eligat; qui ex verborum formula concepta etiam iuratus, illius munera partes, in diœcesi testis synodalibus officio, charitatis zelo, sinceroq; debito & solitudinis studio, strenue in Domino prosequatur.

Viaticum testi synodali quomodo persoluatur. Cap. VI.

Episcopus testi synodali ad Concilium Provinciali venienti viaticum, sumptusq; vieti necessarios, à Clero aliquod, ante constitutum Concilij tempus contribui, ex synodi Provincialis quarta præscripto iubeat: aut alia ratione, quam potiorem censuerit, pecuniam eo nomine necessariam; quæ

postea

postea, ut ex illa contributione, mutuanti restituatur, quād primūm curet; nē viatici difficultate impeditus ullam veniendi moram interponat, sed ad constitutum tempus, in Concilio præsens adesse possit.

Modus concedendi facultatem Clerico testificandi in foro
Sæculari. Cap. VII.

VT frequentibus clericorum cuiuscunque gradus, & ordinis, quos in foro sæculari, concessu Episcopi, examinari sepe contingit, periculis occurritur, Vicarius antequam eius examinis facultatem concedat, rerum de quibus in eo foro interrogationes, questio[n]es ve instituenda erunt, capita, diligenter, & matura deliberatio ne perpendat. Clericum præterea de cuius examine agitur, ad se si libuerit, accessat, ac de eisdem rerum capitibus extra iudicium interroget.

Illud autem magnopere caueat, nē dum vnius defendendi causa, questio[n]es, examen ve de clero haberi permittit, alteri, aliquam vel rei familiaris, vel pecunia, vel corporis, vel status, honorisve offenditionem, aut diminutionem afferat; vnde cum se penumero simultates, & cedes existunt; tum clericus etiam aliquando irregularitatis pœnam, maculam ve contrahit. Quorum rerum si aliquam Vicarius suspicionem ex ijs ipsis capitibus cognouerit, de quibus questio instituenda est; nullam clerici examinandi facultatem ullo modo permittat. Vbi vero illam aliquando dandam esse iudicauerit, tunc certis capitibus nominatimq[ue], explicatis iudicio suo prescriptam, literisq[ue] comprehensam concedat permittat ve. At vero semper clero à Sacerdote iuriandum deferri iubeat.

DE FIDE INSTRUMENTORVM.

Tit. X.

Quibus qualiterq[ue] à capitulo cura eius Archiuij tradenda est, & que ab illis præstanda. Cap. I.

ANONICI duo à capitulo constituantur, qui capularis Archiuij cura præsint, biq[ue] singuli claves singulas habeant, inter se differentes, ita vt uni sine altero Archiuum ingredi non liceat.

In illis autem constituendis ea ratio ineatur, vt in illa cura gerenda duo semper persentur; quorum unus, qui biennio gesserit, creato in eius locum altero, ab illius cura munere abeat; alter autem, qui uno solùm anno: sicq[ue] perpetuo deinceps seruetur.

Archiuij Prefecti scripta omnia, in Archiuio recondita, periculo suo afferuanda, accipiant; idq[ue] publici instrumenti testimonio. Si quid vero fortuiti casus acciderit, id obseruetur quod iure cautum est.

Instru-